

Kasvatusoppi, kasvatusihanteemme ja ihanneliittojemme työ

Kirj. W. SOINTU.

Sosialistinen työväenliike on valistusliikettä. Tätä liikkeemme ominaisuutta emme voi liian suureksi arvioida. Valistustyö ja tiedon leittäminen yhä laajemmille työläisjoukoille on liikkeemme tärkeimpiä tehtäviä. Ainoastaan valistunut ja päämäärästään tietoinen joukko voi pysyväisiä voittoja itselleen valottaa. Voidakseen kunnollisesti täyttää velvollisuutensa luokkaansa kohtaan, tarvitsee työläinen ennenkaikkea tietoa. Mitä laajemmat tiedot työläisellä on, sitä helpommin voi hän myös muodostaa itselleen varman ja eheän mailmankatsomuksen, voi omintakeisemmin arvostella yhteiskunnallisia tapahtumia ja niitä ilmiöitä, joiden ympäröimänä hän elää, sekä myöskin voi niihin oikealla tavalla suhtautua, sanalla sanoen, mitä tietoisempi työläinen, sitä taistelukykyisempi hän on. Kasvatustyöllä siis on ja täytyy olla suuriarvoinen merkitys ei vain tämän päivän, mutta myöskin tulevaisuuden yhteiskunnallisissa taisteluissa. Voidaan sanoa, että ilman liikkeemme kasvatuksellista ominaisuutta emme voisi taisteluamme kunnolleen suorittaa. Sillä joskaan ei valistuksemme kohoaminen ja tiedon lisääntyminen sinänsä, pelasta työväenluokkaa kapitalismin orjuudesta, niin on sen merkitys kuitenkin suurenmoinen työväenluokan vapaustaistelussa, sillä yhteiskunnallisesti tietoinen työläinen on aina kapinallinen riistäjiään vastaan.

Mutta samalla kun liikkeemme olemukseen kiinteänä osana kuuluu täysi-ikäisten joukkojen kasvattaminen ja valistaminen, niin täytyy tehtäviimme samalla sisältyä nuorison- ja lastenkasvatus. Meidän on istutettava lapsiimme jo mahdollisimman varhain innostusta luokkamme vapautustaisteluun sekä elvytettävä heihin syvä yhteiskunnallinen velvollisuuden tunne työväenluokan jäseninä.

Se, joka pitempinä aikoja on seurannut amerikalaisen sosialistiliik-

keen käytännöllistä toimintaa, on voinut panna merkille sen ilahuttavan ilmiön, että harrastus lastenkasvatukseen puolueen keskuudessa on viimeisimpinä vuosina suuresti lisääntynyt. Tämä on ollut yleisesti huomattavissa oleva tosiseikka. On alettu yhä selvemmin käsittää, että lastenkasvatuksella on suurenmoinen merkitys kasvavan sukupolven elämäntähtämyksen ja miellensuunnan muodostajana. Monissa suomalaisissa osastoissa onkin lastenkasvatustyö jo varsin hyvällä alulla, niin että se on oleellinen osa osaston sisäisestä toiminnasta (Ihanneliitot ja sunnuntaihoukoulut). Samaa edistystä on ollut huomattavissa myös amerikalaisissa osastoissa, sillä useimmissa niissä, ainakin suuremmissa, on nuoriso-osastonsa (Young People's Socialist League), joissa työläisnuorisolle opetetaan sosialismia ja sitä vartutetaan puolue-tööhön.

Kaksi kasvatusopillista ajatussuuntaa.

Kasvatusoppi on tietopuolinen esitys eli oppirakennelma kasvatuksen tarkotusperästä ja tehtävästä, sekä siinä noudatettavista menettelytaivoista ja välikappaleista. Samoin kuin yleensä muidenkin teoriain, ilmenee kasvatusopinkin pääsisältö ja olemus ilmeisimmin siinä päämaalissa, minkä se itselleen asettaa ja jota pyrkii toteuttamaan.

Päästökseen siis selville mitä joku kasvatusopillinen teoria sisältää ja tunteakseen sen tärkeimmän käytännöllisen puolen, on tarpeellista tietää mihin päämaaliin sen kautta pyritään. Esim. Sosialismin teorian ja ajatusjärjestelmän saa parhaiten selville sen tarkotusperiä tutkimalla. Sama on asianlaita kasvatusopin ja siihen perustuvan kasvatustajustel-
män. Sivuttamalla tässä kaiken yksityiskohtaisuuden ja vähemmän tärkeät pikkuseikat ja käyttämällä niissä esitettyjä päämääriä ja tarkotus-

perä mittapuuna, voimme jakaa tuntemamme kasvatusopilliset teorit kahteen pääluokkaan, nim. individualistiseen eli yksilölliseen kasvatusoppiin ja yhteiskunnalliseen kasvatusoppiin, eli sosialpedagogiaan.

Yksilöllisen kasvatusopin,

kuten nimestäkin jo voi päätätä, pääominaisuutena on sen yksilöllisyys, minkä luonteenomaisin piirre ilmenee siinä, että se asettaa kaiken kasvatuksellisen tehtävän pyrintömääräksi yksilön ja hänen parantamisensa. Se siis kohdistaa vaatimuksensa vain yksilöön. Yksilön sisäinen ja moraalisen uudistuksen kautta toivoo se saatavan ihmiset niin hyviksi ja heidän yksilölliset hyveensä ja ominaisuutensa kehittyvän niin korkealle, että yhteiskunnallinen uudistus voidaan sen kautta toteuttaa ja vallitsevat epäkohdat poistaa.

Yksilön uudistuminen ja sisäinen parantuminen on tämän ajatussuunnan mukaan kaiken yhteiskunnallisen uudistuksen perusedellytys. Yhteiskuntaa ei muka voida parantaa, ellei yksilöä ensin paranneta. Jokaisista yksilöä on kehitettävä hänelle ominaisten luonnonlahjain ja kykyjen edellyttämään suuntaan, yhteiskunnan, kokonaisuuden, eduista ja pyrkimyksistä mitään välittämättä, siinä on tämän kasvatusjärjestelmän korkein ihanne. Se ei käsittele yksilöä yhtenä kokonaisuuden jäsenenä. Sellainen kuin "joukkotahto" ja "joukkomieli-pide" ovat kokonaan vieraita tälle hengensuunnalle. Se ei opeta kasvattamaan mitään yhteistä joukkoesiintymistä varten, ei kehitä hänessä yhteistunnetta muita samassa asemassa olevia veljiään kohtaan, siinä ovat tärkeimmät tämän kasvatusihanteen silmiinpistävimmistä puolista. Tämä oppisuunta räikeimmässä muodossaan ja äärimmillen kehittyneenä kieltää myös kokonaan ympäristön ja yhteiskunnallisten olojen vaikutuksen ihmiskasvatuksessa.

Ensimmäisiä ja huomattavampia tämän oppisuunnan edustajia on ranskalainen kasvatustieteilijä ja ajattelija Rousseau, joka vaikutti 18:lla vuosisadalla, 1712—78. Rousseauin luomilla kasvatusopeilla on ollut ta-

vattoman suuri vaikutus kaikkiin jälkeisiinsä kasvatustieteilijöihin Hänellä on ollut suuri joukko kannattajia aina meidän päiviimme asti. Rakentaen kasvatusteoriaansa sille periaatteelle, että ihminen on alkuperäisesti hyvä, hän ehdottaa kasvatuksensa vapaampien ja "luonnonmukaisten" menetelmien käytäntöön saattamista. Hän vaatii, että jokaisen yksilön on sallittava kehittyä taipumustensa mukaisesti ja että hänen yksilöllisyyttään ei saa vangita eikä sitoa. Yksilölle on myönnettävä mahdollisimman laaja itse-toimintaoikeus, jotta yhteiskunnallinen sopusointu yhteiskunnallisen kokonaisuuden ja yksilön välillä saavutettaisiin. Rousseauin kasvatustieteiden yhtenä pääominaisuutena on äärimmäinen individualistisuus. Yhteiskunta on parannettavissa vain yksilön "luonnollisen" ja "vapaan" kasvatuksen kautta, eikä päinvastoin. Siinä on Rousseauin oppien oleellisin puoli.

Vaikka useimmat Rousseauin jälkeisistä 18:n ja 19:n vuosisad. kasvatustieteilijä ovatkin yksityiskohdissa asettuneet vastustamaan Rousseauin esittämiä oppeja, ovat peruskäsitykset heillä kuitenkin pääpiirteiltään samat: yksilön sisäinen parannus ja moraalinen uudistuminen on yhteiskunnallisen uudistuksen edellytys, eikä päinvastoin.

Sveitsiläinen kasvatustieteil. Pestalozzi, jota pidetään kansanopetuksen isänä, nojautuu kasvatusopeissaan hyvin paljon Rousseauin oppien pohjalle, tai tarkemmin sanoen, hänen oppinsa lähtökohtana on juuri Rousseauin kasvatustieteet. Hänenkin vaatimuksensa kasvatustieteiden kesä kohdistuvat etupäässä yksilöön eikä yhteiskuntaan. Kasvatuksen kautta on vaikutettava ihmisen kaikkien ominaisuuksien, kykyjen ja avujen "sopusuhtaiseksi" kehittämiseksi siten, että perheestä, yhteiskunnasta ja valtiosta voitaisiin epäkohdat poistaa ja yhteiskunnallinen uudistus toteuttaa. Mutta vaikka hänen oppinsa pääperustana olikin etupäässä yksilön vetoaminen, niin ei hän siitä huolimatta ole suoranaisesti kieltänyt, etteikö yhteiskunnallisia olosuhteita ja ympäristön vaikutuksia olisi tekemistä kasvatuksen kanssa. Mutta tämä seikka ei ollut kumminkaan hänen opeissaan huomattavampana tekijänä, eikä hän

täysin tajunnut yhteiskunnallisen vaikutuksen suhdetta yksilöön, joten hän lopuksi joutui samaan tulokseen kuin edeltäjänsäkin — että yhteiskunnan parantumisen ehtona on yksilön parantuminen. Mutta sittenkin hän selvemmin kuin kukaan edeltäjistään käsitti yhteiskunnallisten olosuhteiden ja ympäristön vaikutuksen suuren merkityksen kasvatukseen, s. o. yksilön mielipiteen muodostumiseen ja toiminnan määräämiseen nähden. Hän ei ole kasvatuseriaateissaan kokonaan jättänyt näitä seikkoja lukuunottamatta. Ja joskaan hän ei ole kasvatuseriaateissaan tätä puolta vielä kyllin kehittänyt, niin on hänen opeillaan tässä suhteessa ollut kuitenkin suuri vaikutus myöhemmän ajan kasvatustieteilijöihin.

Pian Pestalozzin jälestä esiintyi kasvatuseriaateissa saksalainen filosofi Herbart, jota pidetään porvarillisten tiedemiesten piireissä varsinaisena "tieteellisen" kasvatuseriaatin perustajana. Hänen ja koulukuntansa luomilla kasvatuseriaateilla teorioilla on niinkään ollut suuri vaikutus myöhempiin kasvatuseriaateihin harrastuksiin ja tutkimuksiin. Herbartilaisessa kasvatuseriaatin filosofiasa on yksilölliseen elämänymmärykseen nojautuva kasvatuseriaateiden äärimmäiseen muotoonsa kehitettyinä. Se rakentuu siveysopin ja sielutieteen yhtymälle joka asettaa "luvan siveellisen luonteen" kasvatamisen yksilössä kaiken kasvatuksen päämääräksi. Siinä pidetään "sielullisia" ja henkisiä tekijöitä niinä pohjaperusteina, jotka kasvatuksessa ensi kädessä ovat huomioon otettavat ja joiden täytyy myös määrätä kasvatuksen suunnan ja pyrintöperän. Sielutieteen ongelmiin ja sielutieteellisiin todistelutapoihin nojautuen väittää Herbart, että sielulliset vaikutelmat ensikädessä johtavat ihmisten tekoja, että kasvatusta niinmuodoin on kaikin tavoin kehitettävä sielullisia ominaisuuksia ja hyveitä niiden korkeimpaan asteeseensa, jotta yhteiskunnallinen uudistus voitaisiin toteuttaa ja yhteiskunnallinen mätä poistaa. Yhteiskunnallisten olosuhteiden vaikutus yksilön luonteen ja sivistyskäsitteiden määräämisessä on hänen teoriassaan jätetty kokonaan huomioonottamatta. Voimakas siveellinen luonne ja sielullinen yleisyys on

se ihmelääke, jolla tämän teorian mukaan katsotaan ihmiset saatavan hyväksi ja yhteiskunnallinen sopu-sointu ihmisten välillä niin eheäksi, että yhteiskunnan uudistus voidaan sen kautta suorittaa. Tämän kasvatuseriaatin järjestelmän sisimmän olemuksen ja päämäärän lausuu eräs hänen koulukuntansa oppilaista seuraavalla lauseella: "Me emme etsi kasvatuksen tarkotusta yksilön elinvoimien, Me emme sitä käyttötehdäksemme perheestä, valtiosta ja yhteiskunnasta joutain erikoista, tai ohjataksemme niitä määrättyjä päämääriä kohden." Tästä ilmenee opin yksilöllinen suunta sen tärkeimmässä muodossa, sekä samalla ilmasee sen oleellisemman ominaisuuden.

Herbartilaisen kasvatuseriaatin mukaan voidaan siis yhteiskunnalliset kysymykset tyydyttävästi ratkaista vain yksilön sielullisten hyveiden kehittämisen ja moraalisuuden luonteen kasvatamisella. Sellaiset asiat kuin yhteiskunnallisten olojen vaikutus kasvatukseen ovat tässä teoriassa kokonaan jätetty laskuista pois. Se ei siis ensinkään perustu, eikä voi perustua, taloudellisen elämän lakeihin, s. o. niihin tekijöihin, jotka yhteiskunnan kehityskulkua määräävät ja jotka samalla viittaavat ne periaatteet ja keinot, joita ihmiskasvatuksessa on noudatettava.

Mutta nämä tekijät ovat kokonaan unohtetut (paitsi Pestalozzia) yllämainittujen kasvatustieteilijäin, — Rousseauin, Herbartin — esittämässä kasvatuseriaatin teorioissa. He kaikki yhtyvät lopullisissa päätelmissään, Kaikki porvarilliset kasvatustieteilijät, edustakootpa he sitten mitä kasvatuseriaateista "koulukuntaa" tahansa, ovat miltei poikkeuksetta kaikki sitä mieltä, että yksilön sisäinen uudistuminen ja parantuminen on yhteiskunnallisen uudistuksen ja parantumisen edellytys, eikä päinvastoin. Yksityiskohdissa he kyllä voivat olla erimielisiä, mutta peruskäsitys heillä kumminkin on sama. Asetettakoonpa sitten kasvatuseriaatin päämääräksi joko "voimakas siveellinen luonne ja sielullinen yleisyys", tai "yksilön kaikkien ruumiillisten ja henkisten kykyjen ja avujen sopusuhtainen kehittäminen", tai sitten "luonnollinen ja vapaa kasvatusta ja luonnonmukaisen itsetoiminnan elvyttäminen" siksi päämääräksi, jota kasvatuseriaatin

on noudatettava, jotta täydellinen ja sopusuhtainen yhteiskunta voitaisiin rakentaa, niin peruskäsitys ja pyrintömäärä niissä kuitenkin on sama, — vedotaan yksilöön, eikä yhteiskuntaan, tahi jos vedotaankin, niin tapahtuu se vain ylimalkaisesti ja vasta toisessa kädessä. Tämä kasvatusopillinen individualismi on täydellisesti sopusuinnussa koko porvarillisen ajatusjärjestelmän ja ajatusmaailman (idealismi ja indeterminismi) aatteiden kanssa. Porvariston kasvatusihanteeksi, jonka etuja se palvelee, se kelpaa mainiosti.

Tähän samaan kasvatusopilliseen käsiteluokkaan voimme myös luovetta lukea n.s. "sunret utopistit" (Thomas More, Saint Simon, Owen y.m.). Heidän mielestään oli yhteiskunnallinen kysymys ennenkaikkea kasvatuskysymys. Kasvatuksen kautta on ihmiset saatavat luonteeltaan niin jaloiksi, että he, katsomatta yhteiskunnalliseen asemaansa, suostuvat pelkäästä ihmisrakkaudesta kaikkiin niihin yhteiskunnallisiin parannuksiin, mitä yhteiskunta aina aikanaan kipeimmin kaipaa. Uudistamalla perinpohjin ihmisten kasvatuksen he odottivat yksilöittäin tulevan luopumaan itsekkäistä pyyteistään yhteiskunnan kokonaisuuden hyväksi. Mutta heidän toiveensa eivät ole toteutuneet. Heidän kauniit kasvatusihanteensa, samoin kuin koko porvarillisutopinen maailmanparannusjärjestelmä, on mennyt sirpaleiksi kylmän todellisuuden edessä.

Yhteiskunnallinen kasvatusoppi.

Yhdeksännetoistavuosisadan loppupuolella ilmestyi yllä selostetun kasvatusopillisen individualismin vastakohdaksi yhteiskunnallinen kasvatusoppi. Tämän kasvatusopin yhtenä ja ensimmäisenä etevimpänä edustajana mainittakoon saksalainen filosofi Paul Natorp. Eräässä kasvatusopillisessa teoksessaan hän asettuu jyrkästi vastustamaan tuota yksilöllistä suuntaa, jossa kasvatus tehdään kokonaan riippumattomaksi yhteiskunnallisista kysymyksistä. Natorp on saanut paljon kannattajia edistysmielisen porvaristonkin piireissä. Yhteiskunnallinen kasvatusoppi ei aseta yksilöä ja yksilöllisyyttä etualalle, vaan yhteisyyden ja koko yhteiskunnan. "Kasvatus on saatava kiinteään yhteyteen yhteis-

kunnallisten kysymysten ja yhteiskunnallisten velvollisuuksien kanssa. Tämän oppisuunnan mukaan "ihminen kehittyy ihmiseksi inhimillisessä yhteiskunnassa ja sen jatkuvan vaikutuksen alaisena". Sen mukaan on yhteiskunnan ja ympäristön vaikutus tärkein tekijä ihmiskasvatuksessa, kasvatin mielipiteen ja elämänymärryksen muodostajana, hänen tekojensa ja toimintansa määrääjänä. Kasvatuskysymys on siis ennenkaikkea yhteiskunnallinen kysymys. Kasvattiin on heti pienestä pitäen istutettava syvä velvollisuudentunne yhteiskuntaa kohtaan. Hänet on täytettävä yhteiskunnallisella hengellä. Kasvatuksen päämääränä täytyy olla yhteiskunta ja yhteisyyden etu, eikä yksilö ja hänen yksilöllinen etunsa. Näiden perusteiden kanssa täysin sopusuinnussa on väite, että "ihminen on vain niin hyvä tahi paha kuin miksi häntä ympäröivät olosuhteet ovat hänet luoneet", tahi toisin sanoin ilmaistuna: "ihminen on ympäristönsä tulos." Tämä oppisuunta näkee yksilössä vain yhteiskunnallisten olojen heijastuksen ja asettaa yhteiskunnallisen uudistuksen ja parannuksen yksilön uudistuksen ja parannuksen edellytykseksi, eikä päinvastoin. Lapsille on siis mahdollisimman varhain tehtävä yhteiskunnalliset kysymykset selviksi. Heitä on opetettava tuntemaan yhteiskuntaa ja velvollisuuttaan sen jäseninä; heitä on valistettava "kollektiivista olemassaolosta", s. o. yhteisyyden hyvinvointia ja onnea, eikä suinkaan yksilöllistä etujen tavoittelua varten.

Tästä lyhyestä selonteosta käynee selville, mitä nämä kaksi kasvatusopillista ajatussuuntaa ovat. Olemme siinä koettaneet tarkistella kasvatuksen tarkotusta ja tehtävää niitä päämääriä silmällä pitäen, mitä niissä kasvatuksen pyrintömääräksi ja päämaaliksi on asetettu. Olemme huomanneet, että kumpikin näistä suunnista sekä lähtökohdaltaan että päämäärältään eroavat tykkänään toisistaan. Johtopäätelmä: edellinen lähtee kokonaan yksilölliseltä pohjalta, mikä on koko porvariston maailmankatsomukselle luonteenomaista ja sen luokkaetujen mukaista, ja asettaa kasvatuksen päämääräksi yksilön moraalisen ja henkisen parantamisen, jonka jälkeen vasta yhteiskunnallinen uudistus voidaan to-

teuttaa; kun taas jälkimäinen lähtee yhteiskunnan kokonaisuuden ja yhteisyyden edun kannalta — mikä on sosialismin luonteenomaisin piirre ja joukkojen etujen mukaista — ja asettaa kasvatuksen tehtäväksi ja päämääräksi yhteiskunnan parantamisen joukkojen etujen mukaisesti, jonka jälkeen vasta yksilö, yhteiskunnallisten uudistusten ja parannusten kautta ja avulla, voidaan parantaa.

Se, joka ymmärtää yhteiskuntaa, sen taloudellisia perusteita ja niiden vaikutusta yksilöön, myöntäneek, että yhteiskunnalliset olosuhteet määräävät ne periaatteet, joita kasvatuksessa on noudatettava. Eletty kokemus ja itse kasvatustieteen historiaakin todistavat tämän käsityskannan oikeaksi.

Meillä ei ole vielä mitään varsinaista

”sosialistista” kasvatustietoa.

Marx ja Engels eivät ole erikseen kasvatustietoa käsitelleet. Mutta sosialismin periaatteet viitottavat meille sen yleisen ladun, mitä lastenkasvatuksessa on seurattava.

Meidän on saatettava yhteiskunnalliset kysymykset erottamattomaan ja oleelliseen yhteyteen kasvatustieteen kanssa. Kasvatustieteen kysymyksellä ei kylläkään yksistään yhteiskunnallisia ongelmia voida ratkaista eikä yhteiskunnallista uudistilomista toteuttaa, jos nim. taloudelliset edellytykset sellaiselta uudistilomiselta kokonaan puuttavat. Mutta sillä on kuitenkin arvaamaton merkitys sosialismin toteuttamisessa ja se jouduttaa sen toteuttamista. Sosialismin toteuttaminen on työväenluokan historiallinen tehtävä. Tähän päämäärään pyrkiessämme täytyy myös lastenkasvatuksen aina ja kokonaan pitää tämä pyrkimys silmämääränään. Meidän on rakennettava kasvatustieteen yhteiskunnallisen kasvatustieteen pohjalle, jonka tehtävänä on:

voimakkaan yhteenkuuluvuustunteen ja joukkohengen luominen työläisnuorisossa;

sen saattaminen tietoiseksi yhteiskunnallisista velvollisuuksistaan, sekä

sen valmistaminen suorittamaan työväenluokan historialliset tehtävät.

Heistä on saatava valistuneita, itsetietoisia sosialisteja, jotka vuorostaan pystyvät valistamaan muita.

Jokaiselle, joka tuntee kouluoloja esim. tässä maassa, on tiettyä, että porvarikoulujen opetustapa ja -suunta on laadultaan ja sisällöltään aina vahingollinen työläislasten yhteiskunnallisten käsitysten muodostumiselle. Tarvitsematta tässä yksityiskohtaisemmin kajota siihen, mikä henki näissä kouluissa vallitsee yhteiskunnallisissa kysymyksissä, sanomme vain lyhyesti, että nykyisen pääomamahdin hallitessa, koulu aina ja joka kohdassa tähtää tietoisesti yhteen päämäärään, nim. työväenluokan nousevan polven luokkavaistojen tukahuttamiseen, sulkiensa opetusohjelmasta ja julistaen pannaan kaiken sen, mikä tavalla tai toisella saattaisi elävöittää kasvatustieteen silmissä oikean kuvan yhteiskunnasta, sekä paljastaisi hänelle sen ristiriidan, mikä on olemassa yhteiskunnallisten luokkien välillä. Tämä tavoittelu antaa porvarikoulun — aina kansakouluista yliopistoihin asti — opetusohjelmalle sen luonteomaisimman piirteen ja sen oleellisin puoli. Jo yksistään se tieto, että rahavallan ”pantaroitu nyrkki” on vielä tähän asti saanut aivan miehen määrin temmeltää kouluoloja koskevissa asioissa, ja se, että kaupungien ja maaseutujen koulujen johto, harvoja poikkeuksia lukuunottamatta, on ollut kirkollisten aineiden käsissä, on kyllin riittävä toteamaan, että mitäpä muuta kuin yllä kuvattua koulu näissä oloissa voisi ollakaan. Suhtautumisessaan taloudellisiin kysymyksiin ja oleviin oloihin menettelee koulu määrätyn kaavan mukaan. Koulu, jonka tehtävästä rahavalta tavalla tai toisella päättää, pitää aina silmällä sitä, että sen ”kasvatustyö” ei mitenkään häiritse yhteiskunnallista rauhaa, eikä järkytä sen perusteita. Koulukasvatus on kiinteässä yhteydessä rahavaltaan perustuvan yhteiskuntajärjestyksen kanssa. Tämän seikan merkityksen on riistäjaluokka aina selvästi käsittänyt. Ja koulu on ollut sen yhtenä tärkeimpänä välikappaleena nykyiselle riistojärjestelmälle uskollisten työläisten kasvattamisessa. Vasta kun puolueemme on kyllin voimakas vallataksaan koulujohtokunnat ja toteut-

taakseen uudistuksia kouluoloissa, voidaan asettaa sulkua kouluissa vielä nykyisin harjotettavalle pimitykselle.

Kouluasiain nykyisellään ollessa ei voi tulla kysymykseenkään perin pohjaisempien muutoksien käyttöönottamisesta koulujen opetusohjelmassa. Niin kauan kun puolueellamme ei ole ratkaisevaa sanavaltaa kouluopetuksessa, emme aattemme mukaisia kasvatusihanteita niissä voi toteuttaa. Kaikki mitä voimme niiltä nykyhetkellä odottaa on merkitykseltään vain ylimalkaista. Mitään syvällisempää kouluolojen uudistusta ei nykyisen järjestelmän sisällä voi tapahtua. Tästä seuraa, että sosialistinen lastenkasvatustyö täytyy suorittaa vanhempien omakohtaisella työllä ja puolueen myötävaikutuksen avulla. Tässä nyt avautuu

ihanneliitoille ja sunnuntaikouluille

tärkeä työala. Niissä meidän on lapsillemme sosialismia opetettava. Heidän täytyy saada oikea käsitys yhteiskunnasta hamasta lapsuudesta pitäen. Lastenkasvatuksen täytyy rakentua yhteiskunnallisen kasvatustopin perustalle ja yhdistää kasvatuksen tehtävät yhteiskunnallisten tehtävien kanssa.

Meidän täytyy kehittää lapsissamme niitä ominaisuuksia, jotka ovat tärkeitä työväenluokan taistelulle.

Valistuksen ja tiedon levittäminen työläislasten ja -nuorison keskuudessa on yksi tärkeimpiä nykyhetken tehtäviämme. Me olemme vielä aivan liian heikkoja käymään

ratkaisevaan otteluun kapitalismin voimia vastaan. Siksi on sosialistisen toiminnan pääpaino toistaiseksi kohdistettava vain joukkojen kokoamiseen ja valistustyöhön. Meidän on mahdollisimman innokkaasti valmistettava kasvavaa sukupolvea aattemme työhön, sillä sen osalle varmastiin tulee suuria tehtäviä ja suurien kysymysten ratkaiseminen. Ihanneliittojemme ja sunnuntaikoulujemme vaikutuspiiriin on saatava kaikki suomalaisten vesat itsekullakin paikkakunnalla. On saatava nuoret jäsenet lukemaan puoluekirjallisuutta, innostumaan osatotoimintaan ja itekasvatustyöhön. Vanhempien puoluejäsenten on järjestettävä heidän itseopiskeluaan. Ne vanhimmista tovereista, joilla on kokemusta ja asianharrastusta, antakoot ohjeita nuoremmille, miten "luokkataistelu-asevarasto" on hankittava. Meidän on opastettava lapsiamme niin, että he pystyvät väitteilyssä kumoamaan vastustajaimme typerät ja ennakkoluuloiset väitteet, erittäinkin yhteiskuntaopin alalla.

Jos milloinkaan ennen, niin nykyisin on lastenkasvatustyöhön antautuminen tärkeätä, sillä kapitalistisen yhteiskunnan pesänselvityksen aika ei voi enää olla kovinkaan kaukana. Siksi on ihanneliittojemme ja sunnuntaikoulujemme työhön pantava entistä suurempaa huomiota. Työväenluokan asia kutsuu meitä käymään käsiksi lastenkasvatuksen sisäisiin ja käytännöllisiin toimiin. Se on vaivaloista, voimia ja uhrautuvaisuutta kysyvää työtä, mutta sen vaivannäön tulevaisuus moninkertaisesti korvaa.

